

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І.МЕЧНИКОВА
Кафедра теорії та практики перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
Майя НІКОЛАЄВА

“ 26 ” 09 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Проблеми перекладу нормативних документів

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність : 035 філологія

Спеціалізації:

035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька

035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська

035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

Освітньо-професійні програми:

Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька

Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська

Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

Робоча програма навчальної дисципліни «Проблеми перекладу нормативних документів».
– Одеса: ОНУ, 2022. – 13 с.

Розробник: Раєвська І.В., к.філол.н., доцент, завідувач кафедри теорії та практики перекладу

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та практики перекладу.

Протокол № 1 від « 25 » 08 2022 р.

Завідувач кафедри

(Ірина РАЄВСЬКА)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету РГФ

Протокол № 1 від « 26 » серпня 2022 р.

Голова НМК

(Тетяна ТЕЛЕЦЬКА)

(підпис)

Погоджено із гарантом ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» (Олена КАРПЕНКО)

(підпис)

Погоджено із гарантом ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька» (Наталя ГОЛУБЕНКО)

(підпис)

Погоджено із гарантом ОПП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська» (Людмила ГРИНЬКО)

(підпис)

Погоджено із гарантом ОПП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька» (Маріанна КНЯЗЯН)

(підпис)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу

Протокол № ___ від. “ ___ ” _____ 202__ р.

Завідувач кафедри

(Ірина РАЄВСЬКА)

(підпис)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу

Протокол № ___ від. “ ___ ” _____ 202__ р.

Завідувач кафедри

(Ірина РАЄВСЬКА)

(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3/3 годин – 90/90 змістових модулів – 1/1	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки	Дисципліна вільного вибору	
	Спеціальність: 035 Філологія		
	Спеціалізація: 035.041. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька 035.053 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Лекції	
		16 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
Самостійна робота			
60 год.		80 год.	
Форма підсумкового контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Проблеми перекладу нормативних документів» є вибірковим навчальним предметом у системі професійної підготовки філологів і входить до циклу практичної та професійної підготовки фахівців освітнього рівня "магістр" за спеціальністю 035 "Філологія" та спеціалізацією 035.041 "Германські мови та літератури" (переклад включно), перша – англійська».

Основна мета дисципліни – ознайомлення студентів з основними видами нормативних документів, специфікою їхнього перекладу з англійської мови українською та навпаки, розвиток вмінь і навичок такого перекладу, формування фонових знань, необхідних для роботи у галузі перекладу. **Завдання** дисципліни: забезпечити засвоєння знань лексико-граматичних і жанрово-стилістичних особливостей текстів нормативних документів та розвиток навичок їхнього перекладу в мовній парі «англійська-українська».

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК06. Здатність спілкуватися іноземними мовами (у різних сферах: особистій, освітній, професійній, академічній).

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності.

Спеціальні компетентності:

СК06. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

СК07. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

СК09. Усвідомлення теоретичної бази дослідницької і прикладної діяльності в галузі перекладознавства, новітніх тенденцій сучасного перекладознавства. Здатність до аналізу прагматичних аспектів перекладу, основних моделей, типів перекладу, видів перекладацьких відповідників, перекладацьких трансформацій, основних прийомів перекладу, вияву адекватності перекладу і рівнів перекладацької еквівалентності.

Програмні результати навчання:

ПР 02. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПР 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПР 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПР 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПР 18. Здійснювати доперекладацький аналіз тексту для визначення загальної стратегії перекладу залежно від мети перекладу, стилю, жанру, типу тексту та характеру адресата, проводити лінгвостилістичний та перекладознавчий аналіз різножанрових текстів (оригіналів і перекладів), вільно володіти навичками з основних видів перекладу, всіх жанрово-стильових різновидів текстів, в тому числі на основі сучасних комп'ютерних технологій; здатність виконувати правильний письмовий переклад різностильових та різножанрових текстів, здійснювати редагування перекладу (власного і чужого).

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати: типологію та структуру нормативних документів, основні проблеми при перекладі цих документів, жанрово-стилістичні особливості текстів нормативних документів у перекладацькому аспекті, стратегії та техніки для здійснення письмового перекладу нормативних документів, аналізу та постперекладацького редагування.

вміти: практично використовувати знання про лексичні, граматичні, стилістичні особливості перекладу нормативних документів; чітко визначати і перекладати мовні явища, характерні для мови нормативних документів; точно перекладати значення термінів; застосовувати перекладацькі стратегії і трансформації, спрямовані на подолання лексичних, граматичних і стилістичних труднощів; ефективно працювати з електронними довідковими ресурсами для розв'язання лінгвістичних завдань; володіти здібністю на науковій основі організовувати свою професійну діяльність, самостійно оцінювати її результати.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1: Нормативні документи, їх види та особливості. Труднощі перекладу нормативних документів.

Тема 1. Нормативна документація та види нормативних документів. Структурні елементи нормативних документів. Кліше. Жанрово-стилістичні особливості текстів нормативних документів у перекладацькому аспекті.

Тема 2. Проблеми перекладу нормативних документів з англійської мови українською та навпаки.

Тема 3. Ключові нормативні документи України та ЄС, міжнародних міжурядових організацій, їх види та особливості у перекладацькому аспекті.

Тема 4. Нормативні документи господарських установ, їх види та особливості у перекладацькому аспекті.

Тема 5. Нормативні документи стандартизації, їх види та особливості у перекладацькому аспекті.

Тема 6. Аналіз перекладу нормативних документів та постперекладацьке редагування.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	Денна форма					Заочна форма					
	Ус бо го	у тому числі				Усьо го	у тому числі				
		Л	П	лаб	сам. роб		Л	П	Лаб	сам.роб	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Змістовий модуль 1: Нормативні документи, їх види та особливості. Труднощі перекладу нормативних документів.											
Тема 1. Нормативна документація та види нормативних документів. Структурні елементи нормативних документів. Кліше. Жанрово-стилістичні особливості текстів нормативних документів у перекладацькому аспекті.	4	4					2	2			
Тема 2. Проблеми перекладу нормативних документів з англійської мови українською та навпаки.	4	4					2	2			
Тема 3. Ключові нормативні документи України та ЄС, міжнародних міжурядових організацій, їх види та особливості у перекладацькому аспекті.	22	2	4			16	19	2	1		16
Тема 4. Нормативні документи господарських установ, їх види та особливості у перекладацькому	22	2	4			16	17		1		16

аспекті.										
Тема 5. Нормативні документи стандартизації, їх види та особливості у перекладацькому аспекті.	18	2	2		14	24				24
Тема 6. Аналіз перекладу нормативних документів та постперекладацьке редагування.	18	2	2		14	24				24
Підсумкове заняття	2		2			2		2		
Разом за змістовим модулем 1	90	16	14		60	90	6	4		80
Усього годин	90	16	14		60	90	6	4		80

5. Теми семінарських занять
Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми/ Види завдання	Кількість годин (очне/заочне)
1	Тема 3. Виконання самостійного перекладу частини нормативного документа UN Code of Conduct. Складання перекладацького глосарія.	4/1
2	Тема 4. Виконання самостійного перекладу частини нормативного документа IOM port procedures. Складання перекладацького глосарія.	4/1
3	Тема 5. Виконання самостійного перекладу частини нормативного документа Revised guidance to procedures. Складання перекладацького глосарія.	2/-
4	Тема 6. Постперекладацьке редагування самостійного перекладу	2/-
5	Підсумкове заняття	2/2
	ВСЬОГО	14/4

7. Теми лабораторних занять
Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ Види завдання	Кількість годин
-------	---------------------------	-----------------

		(очне/заочне)
1	Тема 3. Виконання самостійного перекладу частини нормативного документа Human Rights Watch Normative Standarts and Obligations Protection of HR of Older People. Складання перекладацького глосарія.	16/16
2	Тема 4. Виконання самостійного перекладу частини нормативного документа Code of Conduct Total Energies. Складання перекладацького глосарія.	16/16
3	Тема 5. Виконання самостійного перекладу частини нормативного документа Business Process Handbook/Port Call Optimization. Складання перекладацького глосарія.	14/24
4	Тема 6. Аналіз самостійного перекладу нормативного документа та його редагування.	14/24
	ВСЬОГО	60/80

9. Методи навчання

Словесні: лекції, пояснення, бесіда, обговорення проблемних ситуацій;
наочні: ілюстрація (мультимедійні презентації), презентація результатів власних досліджень;
практичні: тренувальні вправи; творчі вправи; виконання самостійних завдань.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Методи поточного контролю: усне опитування, участь у дискусії контрольні письмові роботи, оцінювання виконання самостійних завдань, оцінювання доповідей.

Методи періодичного контролю: бланковий тест, письмовий переклад запропонованого тексту.

Критерії оцінювання

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Зараховано (відмінно)	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних завдань з перекладу та перекладацькому аналізу, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності,

	<p>літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань з перекладу нормативних документів. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями для здійснення перекладу відповідних текстів.</p>	<p>зокрема, застосування перекладацьких трансформацій, обрання варіативних відповідників при перекладі нормативних документів; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання, зокрема, при перекладі нормативних документів та складанні глосаріїв; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, зокрема, при перед- та перекладацькому аналізі; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі (перекладі нормативних документів, складанні глосаріїв).</p>
<p>Зараховано (добре)</p>	<p>достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових перекладів нормативних документів, використовуючи при цьому обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації щодо використання певних термінів та перекладацьких рішень, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію (що відображається в перекладацькому аналізі), але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.</p>	<p>Виконав адекватний переклад більшості запропонованих текстів (спираючись на попередні роботи); має стійкі навички виконання завдання з перекладу та перекладацького аналізу нормативних документів.</p>
<p>Зараховано (задовільно)</p>	<p>володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків (застосування перекладацьких трансформацій, стратегій перекладу нормативних документів тощо), знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p>	<p>може використовувати знання в стандартних ситуаціях (на задовільному рівні виконувати аналіз та перекладати типові документи), має елементарні, нестійкі навички виконання завдання з аналізу та перекладу. Правильно переклав половину речень у запропонованих текстах. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p>
<p>Незараховано</p>	<p>володіє навчальним матеріалом</p>	<p>Не передає не тільки деталі, а й</p>

(з можливістю повторного складання)	поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу при прийнятні перекладацьких рішень; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки.	загальний сенс запропонованих текстів, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно перекладає лише окремі речення в запропонованих текстах за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.
Незараховано (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання на аналіз та переклад, потребує постійної допомоги викладача

11. Питання для періодичного контролю

1. Нормативна документація та домінанти її перекладу
2. Види нормативних документів та стратегії їхнього перекладу.
3. Структурні елементи нормативних документів.
4. Вимоги до оформлення нормативних документів при перекладі.
5. Нормативні документи в аспекті євроінтеграції України (перекладацький аспект).
6. Нормативні документи в аспекті Плану дій по вступу України в НАТО (перекладацький аспект).
7. Жанрово-стилістичні особливості текстів нормативних документів у перекладацькому аспекті.
8. Основні проблеми перекладу нормативних документів з англійської мови українською
9. Основні проблеми перекладу нормативних документів з української мови англійською.
10. Ключові нормативні документи державного рівня та складнощі їхнього перекладу.
11. Нормативні документи міжнародних міжурядових організацій та складнощі їхнього перекладу.
12. Основні види нормативних документів міжнародних міжурядових організацій та їхні особливості у перекладацькому аспекті.
13. Нормативні документи господарських установ та складнощі їхнього перекладу.
14. Основні види нормативних документи господарських установ та особливості у перекладацькому аспекті.
15. Нормативні документи стандартизації та складнощі їхнього перекладу.
16. Основні види нормативних документів стандартизації та їхні особливості у перекладацькому аспекті.

17. Етапи передперекладацького аналізу нормативних документів – загальні положення.
18. Етапи перекладацького аналізу нормативних документів міжнародних міжурядових організацій.
19. Етапи перекладацького аналізу нормативних документів господарських установ.
20. Етапи перекладацького аналізу нормативних документів стандартизації.
21. Особливості редагування нормативних документів міжнародних міжурядових організацій.
22. Особливості редагування нормативних документів господарських установ.
23. Особливості редагування нормативних документів стандартизації.
24. Кліше та сталі висловиміжнародних міжурядових організацій.
25. Кліше та сталі вислови нормативних документів господарських установ.
26. Кліше та сталі вислови документів стандартизації.
27. Підготовка до усного перекладу елементів нормативних документів – загальні положення.
28. Усний переклад елементів нормативних документів – переклад з аркушу.
29. Усний переклад елементів нормативних документів – послідовний переклад.
30. Усний переклад елементів нормативних документів – синхронний переклад (на етапі підготовки та складання глосарію).

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль						Періодичний контроль		Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	Самостійна робота	Тестова робота та завдання з перекладу	
4	4	6	6	6	4	40	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту та диференційного заліку	для заліку
90-100	A	Відмінно	
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D		

60-63	Е	Задовільно	Зараховано
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Раєвська І.В. Робоча програма навчальної дисципліни «Проблеми перекладу нормативних документів» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності: 035 філології, спеціалізації: 035.041. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська. Освітньо-професійна програма: 035.041. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська. Одеса: ОНУ, 2022. 12 с.
2. Раєвська І.В. Силабус навчальної дисципліни «Проблеми перекладу нормативних документів» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності: 035 філології, спеціалізації: 035.041. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська. Освітньо-професійна програма: 035.041. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська. Одеса: ОНУ, 2022. 5 с.

14. Рекомендована література

Основна

1. Жулавська О. О. Переклад: теоретичні та практичні аспекти: навч. посіб. / Ольга Олександрівна Жулавська, Олена В'ячеславівна Назаренко, Сум. держ. ун-т. Суми : Сум. держ. ун-т, 2017. 132 с.
2. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). 5-е вид., випр. і доп. Вінниця: Нова Книга, 2017. 448 с.
3. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Пенькова І.О., Ярощук І.П. Переклад англійської економічної літератури. Економіка США. Загальні принципи: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вид. 2-ге, допов. Вінниця: Нова книга, 2010. 270 с.

Додаткова

10. Англійсько-український словник термінів і понять з державного управління [Текст] / пер. В. Івашко ; уклали Г. Райт [та ін.]. К. : Основи, 2012. 128 с.
12. Англо-український юридичний словник [Текст] : близько 75000 термінів / упоряд. С.М. Андріанов [та ін.] ; ред. Л. І. Шевченко. К. : Арії ; М. : Руссо, 2010. 552 с.
14. Varynska, A. & Kornodudova, N. Maritime terminology in the format of international communication. Iserman, R., Dei, M., Rudenko, O., Tsekhmister, Ya. & Lunov, V. (Eds.). 2019p.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Translation Journal. Режим доступу: <https://translationjournal.net>.

2. Нормативно-правові акти ЄС. Режим доступу: https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/law_en

3. Нормативно-правові акти ООН. Режим доступу: <https://www.un.org/en/our-work/documents>